

ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УПРАВЛІННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЮ СИСТЕМОЮ

***Збірник матеріалів
науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої 50-літтю створення
кафедри організації та економіки фармації
Львівського національного медичного університету
імені Данила Галицького***

УКРАЇНА
Львівський національний медичний
УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького

25-26 вересня 2014 року, м. Львів

Міністерство охорони здоров'я України
Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького
Галицька фармацевтична асоціація

ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УПРАВЛІННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЮ СИСТЕМОЮ

Збірник матеріалів

науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої 50-літтю створення
кафедри організації та економіки фармації
Львівського національного медичного університету
імені Данила Галицького

(Львів, 25-26 вересня 2014 р.)

Львів
Видавництво «Растр-7»
2014

УДК 615:614.21
ББК 51.1(4УКР)26
З-464

Здобутки та перспективи управління фармацевтичною системою: збірник матеріалів науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 50-літтю створення кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (Львів, 25-26 вересня 2014 р.). – Львів : Растр-7, 2014. – 202 с.

ISBN 978-617-7045-54-9

Викладені матеріали, що розглянуті на пленарному і секційних засіданнях, висвітлюють нагальні питання фармацевтичної практики, менеджменту, маркетингу і логістики, специфіку правового регулювання фармацевтичної галузі, особливості фармацевтичної допомоги при окремих нозологіях, актуальні проблеми фармацевтичної освіти, науки і кадрової політики.

Матеріали представляють інтерес і можуть бути корисними для широкої наукової громадськості, керівників фармацевтичних організацій, викладачів і фахівців з управлінсько-економічних дисциплін, слухачів системи підвищення кваліфікації, студентів вищих навчальних закладів фармацевтичного спрямування.

*Матеріали подано мовою оригіналу в авторській редакції
Відповідальні за випуск – Б.П. Громовик та А.В. Горілик*

ISBN 978-617-7045-54-9

© Видавництво «Растр-7», 2014

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Почесний голова:

- Зіменковський Б.С. – ректор Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, заслужений працівник Вищої школи України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, член-кореспондент НАМН України, д.фарм.н., професор.

Співголови оргкомітету:

- Громовик Б.П. – завідувач кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, д.фарм.н., професор;
- Бик Н.В. – виконавчий директор Галицької фармацевтичної асоціації, провізор.

Члени оргкомітету:

- Василюк Т.Ю. – фахівець з питань регіонального розвитку ТОВ "Санофі-Авентіс Україна", провізор;
- Венгринюк І.М. – комерційний директор ТОВ "Іва-фарм", м. Івано-Франківськ, провізор;
- Гаврилюк О.Б. – клінічний провізор ПМП "Сана", м. Надвірна, Івано-Франківська обл.;
- Гасюк Г.Д. – доцент кафедри організації та економіки фармації ТОВ "Львівський медичний інститут", к.фарм.н., доцент;
- Герман О.В. – директор мережі аптек "Добрий аптекар", м. Львів, провізор;
- Городецька І.Я. – доцент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, к.фарм.н., доцент;
- Гром Ю.О. – директор ПП "Фармсервіс", м. Львів;
- Гром Я.О. – асистент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького;
- Грошовий Т.А. – завідувач кафедри управління та економіки фармації Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського, д.фарм.н., професор;
- Грушківська Д.Т. – доцент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, к.фарм.н., доцент;
- Гузь Н.М. – директор ФОП Гузь Н.М. "Аптека Берегиня", провізор;
- Дацко А.Й. – доцент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, к.фарм.н., доцент;
- Джула Т.З. – генеральний директор мережі аптек «На здоров'я», Львівська та Івано-Франківська області, провізор;
- Дорикевич К.І. – доцент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, к.фарм.н., доцент;
- Корнієнко О.М. – доцент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, к.фарм.н., доцент;
- Левицька О.Р. – доцент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, к.фарм.н., доцент;
- Маліновська Н.А. – директор ТОВ "Хмельницька міська перша аптека", провізор;
- Маріна М.М. – директор СПДФО "Маріна М.", м. Львів, провізор;
- Напюра Віктор – голова правління оптової фармацевтичної компанії HURTAP SA, м. Ленчиця, Республіка Польща, магістр фармації;
- Немченко А.С. – завідувач кафедри організації та економіки фармації Національного фармацевтичного університету, м. Харків, заслужений діяч науки і техніки України, д.фарм.н., к.е.н., професор;

- Парамош О.В. – доцент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, к.фарм.н., доцент.
- Петруца В.І. – завідувач аптеки ПКП ТОВ "Нормаком", м. Львів, провізор;
- Пилипчук І.І. – завідувач аптеки ТОВ ЛПП "Горицвіт" м. Львів, провізор;
- Півнюк М.І. – директор ДВТП "Волиньфармпостач", провізор;
- Попович В.П. – головний технолог ТОВ «ВТФ «ЕКМІ», д.фарм.н., доцент;
- Посилкіна О.В. – завідувач кафедри управління та економіки підприємства Національного фармацевтичного університету, м. Харків, д.фарм.н., к.е.н., професор;
- Пузанова І.П. – асистент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького;
- Саранчук М.В. – директор ТОВ "Тетрамед", м. Рівне, провізор;
- Синяк В.В. – генеральний директор ТДВ "Рівнефармація", м. Рівне, провізор;
- Снігур Ірина Миколаївна, завідувач КП Аптека № 123 м. Борислав, провізор;
- Сятиня М.Л. – завідувач кафедри організації та економіки фармації Національного медичного університету імені О.О.Богомольця, м. Київ, заслужений працівник охорони здоров'я України, д.фарм.н., професор;
- Терещук С.І. – к.фарм.н., доцент;
- Фетько М.М. – завідувач Навчально-виробничої аптеки Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, провізор;
- Ханик Н.Л. – доцент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, к.фарм.н., доцент;
- Худзік І.Г. – завідувач ТОВ «Аптека № 44», м. Львів, провізор;
- Чухрай І.Л. – асистент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького;
- Янишин У.Я. – доцент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, к.фарм.н., доцент;
- Ярмо Н.Б. – доцент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, к.фарм.н., доцент.

Секретарі оргкомітету:

- Горілик А.В. – старший викладач кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, к.фарм.н.;
- Прокіп С.Є. – асистент кафедри організації та економіки фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Офіційні партнери оргкомітету:

• HURTAP SA, Республіка Польща • Артеріум, фармацевтична корпорація, Україна • Тетрамед, ТОВ, м. Рівне • Біоноріка, ТОВ, Україна • Абботт Лабораторізі С.А., представництво, Україна • На здоров'я, мережа аптек, м. Львів • Маркет Універсал ЛТД, ТОВ, м. Львів • Добрий аптекар, мережа аптек, м. Львів	• Рівнефармація, ТДВ, м. Рівне • Фарм-сервіс, ПП, м. Львів • ЕКМІ, ТОВ ВТФ, Україна • Ліктрави, ПрАТ, м. Житомир • Аптека № 1, КП ЛОР, м. Львів • Аптека № 123, КП м. Борислав • Хмельницька міська перша аптека, ТОВ, м. Хмельницький • Аптека № 44, ТОВ, м. Львів • Іва-фарм, ТОВ, м. Івано-Франківськ • Щотижневик АПТЕКА • Фармацевт-Практик, журнал

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

Шановні учасники конференції!

З особливою теплотою і шаную поздоровляю професорсько-викладацький та навчально-допоміжний склад з нагоди прекрасного ювілею – 50-річчя від дня заснування кафедри організації та економіки фармації. Вся піввікова діяльність кафедри пов'язана із становлення і постійним розвитком науково-педагогічної школи організаторів фармації.

Хочу, насамперед, згадати сьогодні про працівників, які зробили вагомий внесок у фармацевтичну науку та підготовку молоді у різні роки й залишили частину свого життя на кафедрі організації та економіки фармації. Серед них Леонід Крилов, Софія Воскобойник, Олександр Мацяк, Неоніла Сінгалевич, Аделія Новікевич, Петро Кураш, Володимир Комар, Олег Ривак, Ганна Гасюк, Дмитро Дикун, Софія Терешук.

З особливою повагою хочу згадати професора Романа Піняжка, який понад 15 років працював на посаді завідувача кафедри. За цей час він зробив значний внесок у її розвиток, в освіту студентів, аспірантів, докторантів. Плідно продовжував цю справу і професор Орест Гром, який вніс свою важливу лепту у подальший розвиток кафедри.

У своєму короткому вітанні хотілось би зробити акцент на специфіці ювілейного віку. 50 років – це не тільки час зрілого, сталого розвитку, але й період зміни поколінь, що відбувається кожні двадцять п'ять років розвитку будь-якого творчого колективу і всього суспільства. Тому ця ювілейна дата вимагає від кафедри поважного і критичного ставлення не тільки до своїх здобутків і досягнень, але й до підготовки молодих науковців, а також до динамічних змін, що відбуваються у сучасній вищій освіті та в структурі затребуваних суспільством напрямків підготовки висококваліфікованих фармацевтичних фахівців, від яких залежить майбутнє нашої країни.

Дозвольте висловити слова щирої шани і подяки всім працівникам кафедри організації та економіки фармації за відповідальне ставлення до роботи, інноваційні підходи та самовіддану працю на науково-освітній ниві.

Від щирого серця зичу колективу кафедри добра і щастя, злагоди і благополуччя, оптимізму і наснаги. Хай завжди з вами будуть невичерпана енергія і бадьорість духу, а високий науковий професіоналізм стане джерелом вашого творчого довголіття. Нехай натхнення і невтомна енергія творчого пошуку, благородність високих устремлінь і гуманність вчинків будуть вашими вірними супутниками, життя – багатограним і світлим, шлях до професійного зростання – щедрим та успішним.

З повагою,
Ректор Львівського національного
медичного університету
імені Данила Галицького,
член-кореспондент НАМН України,
професор,
доктор фармацевтичних наук

Б.С. Зіменковський

Для визначення обізнаності майбутніх провізорів з проблемою гострих кишкових інфекцій було проведено анкетування 193 студентів фармацевтичного факультету очної та заочної форм навчання. Серед них: 27 студентів 1 курсу, 72 студенти 4 курсу, 66 студентів 5 курсу та 28 студентів 5 курсу заочної форми навчання. В анкетуванні взяли участь 86% осіб жіночої статі та 14% - чоловічої.

Аналіз результатів проведеного анкетування дозволив встановити, що основними областями проживання студентів були: Івано-Франківська (175), Львівська (7), Закарпатська (4), Хмельницька (2), Рівненська (2), Тернопільська (1), Чернівецька (1) і Вінницька (1).

Основну частину респондентів становили студенти віком 20 – 22 роки, а саме 89% студентів із числа опитаних.

В анкеті було поставлено 7 запитань, що стосувалися обізнаності студентів з захворюванням діареї, її причинами, засобами лікування, віковими категоріями людей, які більш схильні до даного захворювання, впливом сезонності на частоту виникнення та необхідністю консультації лікарів.

За результатами аналізу проведеного опитування визначено, що більшість студентів знають про дане захворювання та обізнані з причинами його виникнення, також 77% респондентів знають достатню кількість препаратів для лікування ГКІ та практично одностайно назвали значну частину препаратів, які рекомендує Протокол провізора (фармацевта).

Висновок. Виходячи з проведеного анкетування працівників першого столу аптек і аптечних пунктів можна зробити висновок, що вони рекомендують препарати для лікування хворих на ГКІ згідно Протоколів провізора (фармацевта). Проаналізувавши проведене опитування студентів ІФНМУ фармацевтичного факультету з питань фармакотерапії хворих на ГКІ, можна сказати, що в основному студенти очної та заочної форм навчання проявили достатні знання стосовно засобів лікування діареї.

Н.С. ФІЗОР, І.А. НАУМЕНКО, М.С. ОБРАЗЕНКО
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна
fizor@inbox.ru

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

© Фізор Н.С., Науменко І.А., Образенко М.С., 2014

Вступ. Одним з актуальних питань у фармацевтичній галузі є забезпечення доступної фармацевтичної допомогою сільського населення.

Мета. Метою нашого дослідження було вивчення наявності аптечних установ у різних регіонах Одеської області, відповідність асортименту вимогам споживача, доступність препаратів і надання висококваліфікованої допомоги у виборі лікарських засобів, як промислового виробництва, так екстемпоральних.

Методи дослідження: було проведено анкетування 150 респондентів у різних регіонах Одеської області по вищеперелічених пунктам.

Результати дослідження. У результаті дослідження були отримані наступні дані: не у всіх населених пунктах є аптечний заклад, асортимент лікарських засобів не завжди задовольняє потребу населення, не має можливості придбання ліків за індивідуальними прописами. Кінцева ціна ліків не завжди влаштовує споживача: у великих містах ціни на лікарські засоби завжди набагато нижче, ніж у віддалених населених пунктах.

Висновки. Таким чином, ми можемо судити про необхідність забезпечення населення віддалених куточків області аптеками і аптечними пунктами, наявністю необхідного асортименту лікарських засобів і виробів медичного призначення. Відвідувачі аптек в глибинці повинні мати можливість придбати ліки індивідуального виготовлення. Вартість лікарських препаратів повинна бути однаковою, незалежно від місця розташування аптечного закладу, будь то центр області або віддаленні села. Повинні діяти дисконтні програми, надаватимуться знижки для пільгових категорій населення.

Н.С.ФІЗОР, І.А.НАУМЕНКО, М.С.ОБРАЗЕНКО
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна
fizor@inbox.ru

РОЗГЛЯД ОСНОВНИХ АСПЕКТІВ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ БІОФАРМАЦІЇ

© Фізор Н.С., Науменко І.А., Образенко М.С., 2014

Вступ. Фармацевтичний ринок України виходить на принципово новий рівень розвитку за якістю фармацевтичної діяльності, разом з тим відчуває нестачу компетентних фахівців, у зв'язку з чим збільшуються вимоги до рівня знань, практичним умінням і навичкам провізорів.

Незважаючи на постійне вдосконалення системи вузівської підготовки фармспеціалістів, вона не повністю адаптована до сучасних реалій фармацевтичного бізнесу і не завжди відповідає вимогам практики. Доступність безрецептурних засобів, активний розвиток самолікування покладають особливу відповідальність на провізорів які здійснюють фармацевтичну опіку щодо раціонального використання лікарських препаратів, інформації про побічні дії, можливу взаємодію ліків між собою.

Основна частина. Питання впливу різних факторів на біодоступність ліків розглядаються при вивченні біофармації студентами 5 курсу. Головний акцент зроблено на підвищенні мотивації майбутніх фахівців щодо участі в моніторингу впливу на біодоступність препаратів біофармацевтичних факторів таких як шляхи введення, рідина, що використовується для запивання ліків, харчові продукти, алкоголь, куріння, індивідуальні особливості організму. Під час лекцій і практичних занять, шляхом виконання індивідуальних завдань студенти навчаються враховувати взаємодію лікарських засобів між собою як в процесі їх зберігання та виробництва, так і при всмоктуванні, транспорті, біотрансформації ліків в організмі при застосуванні тих чи інших ліків та схем терапії.

Висновки. Отримані знання дадуть можливість фахівцям - провізорам здійснювати фармацевтичну опіку при відповідальному самолікуванні.